

HET LAATSTE LEVENSJAAR VAN VAN DER MOOLEN

12 augustus 2008: VDM kondigt stopzetten handelsplatform OnlineTrader aan. Afschrijving 13 miljoen euro. Verwacht verdere groei van handels- en brokerage-activiteiten en winstgevendheid via 'contracts for difference' (cfd).

13 november 2008: bij update derde kwartaal meldt VDM "sterke performance" en is positief gestemd over de toekomst. Winst na belastingen 7,5 miljoen euro negatief.

21 november 2008: VDM tekent intentieverklaring overname 49,9%-belang in vermogensbeheerder GSFS. Overnamesom 43,3 miljoen euro, waarvan 14,15 miljoen euro cash en 29,15 euro in aandelen VDM.

6 maart 2009: VDM ziet af van deelneming in GSFS.

27 maart 2009: jaarcijfers 2008 tonen nettoverlies 15,5 miljoen euro. Operationeel verlies 4,8 miljoen euro tegen 2,9 miljoen euro winst in 2007. Focus op Europa en de cfd-strategie.

8 april 2009: voornemen benoeming Hans Kroon aangekondigd per 7 mei 2009; gepland aantreden commissarissen Zwart en Paardekooper eveneens bekendgemaakt.

20 mei 2009: VDM boekt operationeel verlies van 4,7 miljoen euro in het eerste kwartaal van 2009. Handelsactiviteiten geven slechte resultaten. Den Drijver blijft overtuigd dat "de kracht van de kernactiviteiten een positieve ontwikkeling op lange termijn garandeert".

15 juli 2009: Hans Kroon besluit om "persoonlijke redenen" niet tot de directie toe te treden.

17 juli 2009: VDM komt met late winstwaarschuwing. In het tweede kwartaal is naar verwachting een operationeel verlies geleden van tussen de 7 en 8 miljoen euro. Den Drijver legt functie neer. Commissarissen nemen bestuur op zich.

10 augustus 2009: VDM vraagt uitstel van betaling aan en publiceert halfjaarcijfers. Omzet uit handelsactiviteiten eerste halfjaar 2009 73 procent gedaald ten opzichte van eerste halfjaar 2008. Ook breekt de inkoop van eigen aandelen voor 30 miljoen euro en de hoge kostenstructuur VDM op. Verlieslatende dividendarbitrage stopgezet nadat eerder al verlies van 43 miljoen was genomen. Operationeel verlies 11,4 miljoen euro tegen 25,2 miljoen euro winst in eerste helft 2008.

8 september 2009: managementbuy-out Aespen rond.

9 september 2009: faillissement VDM blijkt onafwendbaar. Paul Schaink en Jaap Gelderloos benoemd als curator en verantwoordelijk voor afwikkeling faillissement.

In eerste instantie zijn zij de balans van VDM eens aan een kritische blik gaan onderwerpen. Hun oordeel hadden ze snel klaar. "De balans zag er niet goed uit, daar zat nogal wat lucht in. Zo was er de waardering op de balans van enkele aankopen, waarvan de winst er niet uitkwam, en er zijn posten opgevoerd die niet in geld uit te drukken waren", aldus Zwart. Hij doelde hiermee vooral op Den Drijvers Londense derivatenhuis Curvalue dat VDM in 2005 overnam. Den Drijver kreeg drie miljoen aandelen VDM (tegen de toenmalige koers goed voor 20 miljoen euro) en ruim 5 mil-

joen euro cash. Maar omdat de resultaten achterbleven bij de verwachtingen, moest al enkele maanden na de aankoop 10 miljoen euro op de 'aanwinst' worden afgeboekt.

Mede door deze verliespost is het eigen vermogen sinds 2006 zienderogen geslonken van 220 miljoen euro naar 57,9 miljoen euro medio 2009. Maar ook het stopzetten van OnlineTrader (verliespost 13 miljoen euro) en het mislukken van het plan om via dividendconstructies tussen landen snel geld te verdienen (afboeking 43 miljoen euro) hakten er flink in. Volgens Zwart was de balans geen solide basis om te overleven.

MAKKELIJKE COMMISSARISSEN

Maar een onderneming gaat niet ten onder aan een dominante bestuursvoorzitter alleen. Den Drijver kreeg van zijn commissarissen de ruimte om de macht naar zich toe te trekken. Uiteindelijk ging het zo ver dat hij het enig overgebleven directielid was. Oudgedienden als operationeel directeur Casper Rondelap en financieel directeur Leo Pruis waren eerder al vertrokken. Pruis' opvolger, Michel Wolfswinkel, hield het vervolgens maar een jaar vol. Naar verluidt was Den Drijver een einzelgänger die slechts jaknikkers naast zich duldde. Dat commissarissen dit hebben laten gebeuren, is schrijnend.

Oud-bankier Dolf van den Brink was tussen medio 2003 en augustus 2007 president-commissaris bij VDM. Bij zijn plotselinge vertrek meldde hij op te stappen vanwege "persoonlijke omstandigheden". Inmiddels is Van den Brink spraakzamer: hij was teruggetreden omdat hij geen vertrouwen meer had in de topman. Andere commissarissen steunden hem niet en dus vertrok Van den Brink. Van de commissarissen heeft Den Drijver dan helemaal niets meer te duchten.

Met het afscheid van Gerrit de Marez Oyens begint de alleenheerschappij pas echt. Den Drijver zorgt er in 2008 voor dat zijn Ierse boekhouder Martin McNally commissaris wordt. Een jaar later krijgen Zwart en Paardekooper een commissarispost. Deze Paardekooper zou volgens insiders de advocaat zijn van Frank Vogel, directeur van vermogensbeheerder GSFS waarmee Den Drijver wilde samenwerken. Op voorhand geen college dat Den Drijver kritisch in de gaten zou gaan houden.

VRIENDENDIENST

Curatoren Paul Schaink van advocatenkantoor Van Doorne en Jaap Gelderloos van KPMG gaan verder waar Zwarts relaas ophield. Zij hebben "ernstige twijfels of het gevoerde beleid wel door de beugel kan" en overwegen een forensisch onderzoek in te stellen. Hiermee kunnen meer feiten op tafel komen dan bij een standaard curatorenonderzoek. Zij wijzen onder andere op wat een vriendendienst lijkt te zijn geweest van Den Drijver aan Hans Kroon, een grondlegger van VDM en tevens commissaris bij Curvalue.

In juni 2008 verstrekke VDM een converteerbare achtergestelde lening van 6 miljoen euro aan entertainmentbedrijf Avalon waar Kroon ook medeaandeelhouder en commissaris van is. VDM kon deze converte-